

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 135/08-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. S., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 68/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2008 doručená sťažnosť J. T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 68/06.

V sťažnosti je uvedené: „Navrhovateľka sa týmto návrhom sťažuje na postup Okresného súdu Košice II, pretože za sedem rokov doteraz nevyriešil a ani nechce rozhodnúť súd v konaní vo veci sp. zn. 43 C 68/06 (33 Rob 1160/04) aj keď ide o veľmi banálnu vec z procesného hľadiska ako aj právneho hľadiska. V uvedenej veci ma žaluje spoločnosť B. s. r. o. K. o zaplatenie sumy 18.590 Sk a mám zato, že pojednávania v uvedenej veci nariadené asi tak, že súd mieni vytýčiť pojednávania raz za rok a aj to sudca nie je pripravený; sú len štatisticky vedené v obsahu spisu.

Ako živiteľka dvoch detí s čistým mesačným príjmom 12 000,- Sk som si ihneď ani nemohla vziať právnika a neskôršie po požiadavke advokáta aby som hradila len hotové výdavky mi vysvetlil, že súd by mal rozhodnúť na druhom alebo treťom pojednávaní, lebo ide o premlčané právo, nie veľmi chápem či v právnom štáte má sa táto vec preťahovať zjavne už sedem rokov. Opakujem znova že pojednávania sú vedené sudcami (teraz je konajúcim sudcom už tretia sudkyňa) len preto, aby sa štatistický viedli so snahou vyjsť v ústrety žalobkyni. V doterajšom priebehu vôbec súd neupozornil zástupcu žalobkyne, že podľa § 53 ods. OSP môžu byť uložené pokuty aj zástupcovi, ak neposlúchne príkaz súdu, alebo sa neustanoví na súd.

Napokon v okolnostiach môjho prípadu po preštudovaní spisu zistíte, že mám pravdu a mám zato, že pojednávania sa nenariaďujú úmyselne so zrejším odkladom rozhodnutia a ak tieto aj súd nariadené, sudca neráči rozhodnúť vo veci samej.“

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 68/06 porušil základné právo sťažovateľky J. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 68/06 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľke J. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000,- Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Košice II je povinný zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľke J. T. v sume určenej ústavným súdom na účet jej právneho zástupcu JUDr. do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

Právna zástupkyňa na výzvu ústavného súdu upresnila trovy právneho zastúpenia podaním z 13. marca 2008 spolu v celkovej sume 3 970 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ

oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila táto podmienka, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 5. februára 2008 sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, ktorý na ňu odpovedal prípisom zo 7. februára 2008.

Ústavný súd opakovane vyslovil, že podanie sťažnosti na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení za účelom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená už 7. februára 2008, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľky iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní (podobne IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 101/06).

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd už iba poznamenáva, že 10. marca 2008 (jeden mesiac po podaní sťažnosti predsedovi okresného súdu, ako aj sťažnosti na ústavný súd, pozn.) okresný súd rozsudkom vo veci rozhodol.

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažnosť bolo potrebné odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože okresný súd doteraz za 7 rokov (ide o zjavne nesprávny údaj, pozn.) nerozhodol vo veci.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci z obsahu spisu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 43 C 68/06 zistil, že predmetné konanie začalo 7. decembra 2004 na okresnom súde podaním žaloby proti sťažovateľke o zaplatenie 18 590 Sk s prísl. a bolo vedené pod sp. zn. 33/Rob/1160/2004. Celkové súdne konanie na okresnom súde sa vedie ku dňu podania sťažnosti 3 roky a 2 mesiace. Okresný súd priebežne konal vo veci, o čom svedčí tá skutočnosť, že 9. augusta 2005 rozhodol vo veci platobným rozkazom č. k. 33/Rob/1160/2004-20, proti ktorému podala sťažovateľka odpor 23. augusta 2005.

(Následne bola zmenená spisová značka spisu na sp. zn. 43 C/68/2006.) Sťažovateľka požiadala okresný súd o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov 23. augusta 2005, ale nepredložila dôkazy preukazujúce možnosť oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Preto okresný súd 18. januára 2006 vyzval sťažovateľku, aby predložila potvrdenie o osobných a majetkových a zárobkových pomeroch. Okresný súd uznesením č. k. 33/Rob/1160/2004-30 z 31. mája 2006 nepriznal sťažovateľke oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Následne sťažovateľka uhradila súdny poplatok za podaný odpor. Okresný súd vykonal viacero súdnych pojednávaní 2. novembra 2006, 7. decembra 2006, 1. februára 2007, uznesením č. k. 43 C/68/2006-58 zo 14. februára 2007 pribral do konania ďalšieho účastníka konania, 26. novembra 2007 a 10. marca 2008, na ktorých vykonal dokazovanie listinami, vypočul účastníkov konania a svedkov a vyhlásil vo veci rozsudok (10. marca 2008).

Podľa názoru ústavného súdu s poukazom na konštantnú judikatúru ústavného súdu (IV. ÚS 182/03, IV. ÚS 197/03, IV. ÚS 203/03) postup okresného súdu v konaní vedenom najprv pod sp. zn. 33 Rob/1160/04 a potom pod sp. zn. 43 C 68/06 od 9. decembra 2004 do podania sťažnosti ústavnému súdu (7. februára 2008) nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti a poznatkov o doterajšom priebehu považovať za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Úkony okresného súdu boli vykonávané priebežne a neosvedčujú reálnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených základných práv a slobôd.

Ústavný súd posudzujúc celkovú dobu konania vedeného okresným súdom do podania sťažnosti (3 roky a 2 mesiace) si nemohol nevšimnúť, že sťažovateľka 23. augusta 2005 podala na okresnom súde odpor proti platobnému rozkazu a požiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom po následných úkonoch súdu a zisteniach, že dôvody na oslobodenie nie sú, napokon súdny poplatok 27. júna 2006 (teda skoro po roku, pozn.) uhradila. Uvedené obdobie nemožno pričítať na ujmu okresného súdu. Pokiaľ by sťažovateľka zaplatila súdny poplatok za podaný odpor v zákonnej lehote, potom by

posudzovanú dĺžku konania vedeného okresným súdom predstavovalo obdobie 2 rokov a 3 mesiacov.

Sťažnosť, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je preto tiež zjavne neopodstatnená a bolo ju potrebné v tomto rozsahu odmietnuť už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008